

มติชน

วันเสาร์ที่ 3 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2544 ปีที่ 24 ฉบับที่ 8639

หน้า 8

ถ่านหิน เชื่อเพลิงที่ควรเลือก

ลิกไนต์ ชื่อนี้คงไม่มีใครในประเทศไทยที่ไม่รู้จัก โดยเฉพาะในรอบสิบปีที่ผ่านมาจากการผลิตไฟฟ้าในแหล่งแม่เมาะ

ลิกไนต์เป็นหนึ่งในสมาชิกถ่านหินที่มีอยู่ด้วยกัน แยกตามชั้นคุณภาพใหญ่ๆ จากต่ำสุดถึงสูงสุดดังนี้ (1) ลิกไนต์ (2) ซับบิทูมินัส (3) บิทูมินัส และ (4) แอนทราไซต์

ถ่านหินถือกำเนิดมาจากการสะสมตัวของซากพืช จึงมีธาตุคาร์บอนเป็นองค์ประกอบหลัก และสามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงได้เป็นอย่างดี ในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเครื่องจักรไอน้ำ ถ่านหินคือปัจจัยหลักพัฒนาโลก

มีการสำรวจพบและรู้จักใช้ถ่านหินในแผ่นดินไทยมานานนับศตวรรษ ดังมีรายงานการทำเหมืองถ่านหินที่บ้านปูล่า จังหวัดกระบี่ ในปี พ.ศ. 2443 จนถึงปัจจุบันประเทศไทยผลิตและใช้ถ่านหินในประเทศไปแล้วกว่า 250 ล้านตัน และจากกำลังผลิตเพียงปีละ 0.6 ล้านตันในปี พ.ศ. 2521 พุ่งสูงขึ้นถึงกว่า 17.7 ล้านตันในปี พ.ศ. 2543

ประเทศไทยมีแหล่งผลิตถ่านหิน ใน 14 อำเภอ 10 จังหวัด เกือบทุกภูมิภาค แต่กว่าร้อยละ 90 ของผลผลิตทั้งประเทศมาจากแหล่งในภาคเหนือ ถ่านหินทั้งหมดเหล่านี้ผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศ ร้อยละ 80 ใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า และ

กว่าร้อยละ 10 ใช้ในการผลิตปูนซีเมนต์

โลกใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตกระแสไฟฟ้ามากกว่าเชื้อเพลิงอื่นใดแม้กระทั่งน้ำมัน เนื่องจากถ่านหินมีราคาถูกและมีความมั่นคงในด้านปริมาณสำรอง ไฟฟ้าที่ผลิตด้วยลิกไนต์ในประเทศไทยมีต้นทุนเชื้อเพลิงเพียงครึ่งหนึ่งของไฟฟ้าที่ผลิตด้วยก๊าซธรรมชาติเท่านั้น

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6-8 (พ.ศ. 2530-2544) กรมทรัพยากรธรณีได้ดำเนินการสำรวจหาแหล่งถ่านหินในพื้นที่ 45 อำเภอทั่วประเทศ พบถ่านหินชั้นคุณภาพตั้งแต่ลิกไนต์จนถึงบิทูมินัสใน 27 อำเภอ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคเหนือ ประเมินในเบื้องต้นเป็นปริมาณทรัพยากรถ่านหินได้ประมาณ 760 ล้านตัน ซึ่งกรมทรัพยากรธรณีจะเปิดประมูลให้เอกชนผู้สนใจได้รับสิทธิสำรวจและพัฒนาทำเหมืองต่อไป

การสำรวจ ผลิต และการใช้ถ่านหินในปัจจุบัน เทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถจัดการให้สะอาดและปลอดภัยต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อมได้ และด้วยข้อดีที่เป็นทรัพยากรของตนเอง สามารถทดแทนเชื้อเพลิงราคาแพงได้ ถ่านหินจึงเป็นเชื้อเพลิงทดแทนที่สังคมไทยควรเลือก

กรมทรัพยากรธรณีจะเร่งรัดการสำรวจและพัฒนาแหล่งถ่านหินและกำกับดูแลการผลิตถ่านหินอย่างรู้คุณค่า ให้ถ่านหินไทยเป็นหลักในการกอบกู้เศรษฐกิจของประเทศไทยในวัน